

ÚTLENDISK FILMSÆTLAN UM KRÍGSEINKJUNA SEMONU Í GØTU

Bókin »Havið tók teir« gav íblástur til ætlaðan film, sum er grundaður á lagnuna hjá gøtukonu, sum misti mannin á sjónum undir krígunum

Tað er tíbetur nógv skrivað um lagnuna hjá teimum, sum eru farnir á sjónum og um tey, sum sótu eftir. Hetta er væl umtókt av fólki yvirhøvur og ikki minst av teimum avvarðandi. Nóg av hesum er skrivað í tøkum tíma, tí nógvar keldur eru ikki á lívi longur.

Í seinastu viku vóru trý umboð fyri Metropolitan Film Company fyra dagar í Føroyum í sambandi við eina ætlan at framleiða ein film, sum er grundaður á søguna hjá Semonu Petersen í Syðrugøtu, sum í 1944 misti mannin, Sámál, við Verdandi.

Í oktober hetta ár fór Verdandi við 15 monnum av Siglufjørðinum til Akranesar at keypa fisk at flyta á bretska marknaðin. Einkí frættist aftur frá teimum.

Ætlanin um filmin

Søgan aftanfyrir hesa ætlan er nokk so áhugaverd. Í 2014 var framleiðarin hjá filmsfelagnum, Valerie Saunders, ættað úr USA, búsett í Danmark, í Føroyum saman við dóttir síni, Madeleine. Her hitti hon í svimjihøllini í Havn ommudóttir Mariu, sum er eldra dóttir Semonu.

Tað kom samband teirra millum, og Valerie fekk áhuga fyri søguni hjá Semonu. Hesin áhugi gjørdist ítøkiligur av bókini *Havið tók Teir*, har søgan um Verdandi og Semonu eisini varð lýst.

Valerie setti seg í samband við høvundan av bókini og fekk tilfar afturat um hesa søgu. Tey hava so arbeitt víðari við hesi ætlan, og nú hevur Valerie saman við teimum týsku Dagmar Knöpfel og Diane Schüssele verið í Føroyum og fyrireika tað sum víðari skal henda saman við høvundanum av umrøddu bók. Ætlaði filmur fær heitið SEMONA og HENDES DØTRE.

Millum annað varð vitjað í Gøtu og Rituvík, sum eru partur av hesi søgu. Tosað hevur verið við fólk, sum kunnu geva íkast til søguna.

Á sjómansheimið og niður

Semona fór blaðung til Havnar at arbeiða á sjómansheiminum í Havn. Her man hon vera komin at kenna Sámál í Rituvík. Tá á

Semona og Sámál sum brúðarpar

døgum var tað vanligt hjá ungum gentum at fara eitt skifti til Danmarkar. Her fór hon fyrst á húsarhaldsskúla, og síðani fór hon at arbeiða á sjómansheiminum Bethel í Keypmannahavn.

Tað er óvist, hvussu trúlovað tey vóru tá, men tær jólaheilsur hon sendi heim endaðu so altíð við eini heilsan til Sámál!

Hon kom heim beint áðrenn kríggið byrjaði. Hevði hon biðað kundi hon verið noydd at biða til kríggið var av.

Í Havn kom hon aftur at arbeiða á sjómansheiminum, har Hensia Jacobsen, ættað úr Streymnesi men búsitandi í Gøtu, eisini arbeiðdi.

Hensia heldur, at orsökkin til at Semonu kom so skjótt heim aftur var longsulin eftir Sámáli, sum hon tá bleiv trúlovað við. Hensia letur eisini væl at Semonu at arbeiða saman við.

Sámál slapp undan deyðanum og kortini ikki

Sámál var fiskimaður. Tá ið Tór felagið í Havn keypti trolaran Tór 2 undan krígunum var hann ein av teimum, sum settu pening í fyrri at fáa ein kjans.

Undir krígunum vóru so nógvir mans sum vildu sleppa við, at tann verandi manningin fekk eina skiftisskipan. Tað var júst meðan Sámál hevði frítúr, at Tór 2 í 1942 varð

skotin niður av einum týskum kavbáti og 18 av teimum 21 monnunum lótu lív. Sámál slapp undan hesa ferð, men so skuldi henda tað merkiliga, at hann skuldi farast við Verdandi bert tvey ár seinni.

Í 1940 giftust Semonu og Sámál í kirkjuni á Nesi. Tey fingtu tvær døtur, Mariu og Ernu.

Sámál var sonur Elspu og Petur Kristian Petersen. Hann var ættaður úr Ólastovu í Syðrugøtu, sum var fluttur til Rituvíkar.

Sámál var sera virkin missiónsmaður, eisini sum talari. Meinard, beiggi Semonu, greiðir frá, at tá missiónsvikur vóru, plagdu tær ymsu bygdirnar at skipan fyri einum kvøldi. Tá ið tað var Rituvík, sum átti tær, plagdi tað at vera Sámál, sum byrjaði møtið.

Naena Danielsen, ættað úr Syðrugøtu, greiddi frá einum serligum minni, hon hevði í samband við Sámál.

Minnið stavar frá eini missiónsviku í Gøtu. Hon var júst byrjað. Tað var illfýsið, og tað vóru ikki nóg fólk á møti.

Tá fór hurðin upp og 4-5 mans, teir vóru rituvíkingar, komu inn eftir gólvinum og settu seg á fremsta bonk. Tað stóð framvegis púra klárt fyri Naenu so nóg ár seinni, hvussu væl teir dugdu at syngja. Ein teirra var Sámál. Afturat honum vóru Kristian Marius Højgaard og sonur hansara, Hans, sum var ein vakur og prúður unglingi. Hesir fórust allir við »Verdandi« stutt eftir.

Í bindistovu hjá Suffiu. V.f. Marsanna Vinther, Petra hjá Poul Amaliel, Elisabeth á Toftini, Semonu og Suffia

Einkja í 63 ár

Semona kom at sita einkja í nærum 63 ár. Dóttirin Maria býr í Havn og eigur trý børn, og Erna, sum býr niðri, eigur ein son. Undirritaði og Erna vóru skúlafelagar í Gøtu skúla.

Sámál og Semonu giftust inn til foreldrini hjá honum Rituvík. Tey skuldu fara at byggja, viðurin var komin til húsini, men so hendi vanlukkan hjá hesi lítlu familju. Tað vóru fyra rituvíkingar við Verdandi, so hetta skakaði alla bygdina. Johannes, abbasonur Hans Jacob, beiggja Semonu, kom nóg til Rituvíkar. Hann greiðir frá, at sjálvst nóg ár seinni varð forboðið børnum at spæla á grundstykkinum hjá Sámáli! So stóra ávirkan hevur hetta havt.

Óvissan var stór, tá ið einki frættist frá Verdandi, men vónað varð leingi eftir at eingin vón var. Tað stóð sjáldsagt eisini nóg á reiðaranum, sum jú hevði ábyrgdina av øllum hesum monnunum.

Eina ferð í hesi biðitíðini sá Semonu bilin hjá reiðaranum, Símun, í Rituvík. Hon skundaði sær niðan til bilin at frætta tíðindi, men áðrenn hon kom so langt fór bilurin undan henni. Har var jú einki at frætta. So tað hevur staðið nóg á.

Fór aftur til Gøtu

Tá ið Sámál fórst, flutti Semonu heim aftur